

מוסף: צירוף שם הוי"ה לחדש כסלו: ויה"ה. הוא יוצא מראשי-התיבות: "וירא יושב הארץ הכנעני".

"אני מרגיש ורואה "הצירופים" של חדשי החורף מאירים יותר מאשר של חדשי הקיץ, והוא בגין התורה שלומדים בלילות החורף" (ההקדמה מרימנוב זצ"ל).

להלן ביום ח' בכסלו הבאנו את דבר שרפת מגילת ירמיהו בידי יהויקים ב"יום צום". לפ"ד ההגהה שבפירש"י (הישן, בתנ"ך דפוס שנת תס) עה"פ "קראו צום" (ירמיהו לו, ט) היה יום הצום ההוא (=ור' שם בפ"י רד"ק; רש"י לתענית יב:) בר"ח כסלו; "והוא יום שליחה כיוהכ"פ". הגה דר"ע [והוא רבנו עובדיה הנביא, ככתוב שם בהקדמה. ע"ש]. (ועיי בהגה' החת"ס או"ח בסי' תק"פ. מ707). כל חטאים שאדם עובר מר"ח ניסן עד תשרי - מוחלים לו ביה"כ כששב בתשובה, וכשאינו שב - ממתינים מהו"ר עד יום "צום" זה, ר"ח כסלו שהם מ' יום, נגד מ' יום של קבלת הלוחות, והם ט' חדשים [=מניסן] ("ליקוטי צבי" בשם "סוד מישרים") ~ למעשה, אין להתענות היום מכל וכל, אפס טוב אשר תאחוז בזה וגם מזה אל תנח את ידך, וניתן להסתפק באכילה מועטה כדי שלא תיקרא "תענית" בר"ח, ולנהוג כח"כ שיום חופתם חל היום. ר' הפרטים מעלה בדיני ר"ח, ביום אדר"ח מרחשוון בקטע "סעודת ר"ח" ~ עדיף שיתענה תענית-דיבור, ואולי בכה"ג מהני טפי מתענית-אכילה (מ761).

פעם בר"ח כסלו הקיץ המגיד הק' מטשערנובל זצ"ל ואמר שזה עתה היה בעולם העליון ושמע רעש גדול, ושאל "מה יום מיומיים" וענהו שהיום ר"ח כסלו הוא בבחינת יוהכ"פ, והוא יום מחילה, שליחה וכפרה לישראל, כי בחנוכה גמר-החתומה לטובה וההארה מתחילה כבר מראשית החדש (ילקוט מאורי-אור. מ563).

חכמים אומרים: יורה - בכסלו... ר' יוסי אומר: הרביעה האפילה (=המאוחרת) של היורה - בר"ח כסלו ~ אין היחידים מתענים (אם נעצרו הגשמים) - עד שיגיע ר"ח כסלו (תענית ו). ~ מהיום מותרים כל אדם (ולאו דווקא עניים) בשכחת זיתים שנשארו בראש האילן. לענין הלכות נדרים, ר' להלן ביום יב בכסלו.

דברי הימים

רב: נפ' הגמ"ר אפרים (בהגמ"ר ישראל הי"ד) אלנקאוה, "הרב" הקדוש מתלמסאן. ב' "שער כבוד ה'" זצ"ל. הילולתו נערכת בתלמסאן (אלג'יריה) בל"ג בעומר (מ501).